באורתא אמר רבא הכי. כדקאמרת: **לנפרא הדר ביה.** ושמעתי מפיו שאינה חולצת: **הכא מאי.** לר' יהושע בריה דרב אידי קבעי לה: **מי עכוד רבנן תקנתא לכהן.** דאע"ג דלישראל בעינן יוצא בגט עד שיגיע זמנו התם הוא דלכשיגיע זמנו מצי לאהדורה אבל הכא דאי מגרש לה לא מצי מהדר לה תסגי בהפרשה בעלמא: **עבדינן כרבנן.** וסמכינן אולד: **קדשה בתוך שלשה.** שוס אלמנה או גרושה: **עירוקיה מסתייה.** לא בעי למיכפייה דלכתוב גט דגלי דעתיה דלא בעי לכנוס עד זמנו: **ורוב נשים לע' ילדן.** ולייתי חטאת דודאי בר קמא הוא ואשת איש בת בניס בעל: **וזו הואיל ולא הוכר עוברה לשלש ימיה.** דאי הוכר לא הוה מספקא לן: **לשלש ימיה.** דכתיב ויהי כמשלש חדשים (בראשית לח): **איתרע לה רובא.** דלא תשדייה בתר רוב נשים אלא ספק בתר מיעוט ספק בתר רוב: **ראשון.** דספק הוה דאוי להיות בהן גדול ממה נפשך: **והשני.** אם קיימה עד שילדה לו בן ודאי ממזר מספק שמא לראשון בן המת הוה וקאי עליה בכרת ואיתמכת האי שני ולד חייבי כריתות וממזר: **מאי קאמר.** ר"א בן יעקב היכי מצי לאפוקי מספק ממזר: **אמר אביי כו' ספק ממזר הוי ואסור בממזרת.** ובכשרה: **ר"א** (ב) **אומר אין ממזר מספק אלא כודאי ממזר הוי ומותר בממזרת.** דקסבר ספיקן בולדן מותר: **ושני ממזר ודאי הוי מספק.** כלומר מתוך ספק זה נעשה כודאי ממזר ומותר בממזרת: **וקמיפלגי.** אביי ורבא דמר מוקי רבי אליעזר בן יעקב להימיה ומר מוקי ליה לאיסורא פליגי בדרבי אליעזר: **ודאן בספיקן אסור.** שמא הספק כשר הוא ונמצא בא ממזר בקהל וכן ספק ממזר בספק ממזרת דשמא זה פסול וזה כשר: **שתוקי.** שקורא אביו ואמו משתקתו: **אסופי.** שנאסף מן הסוק. ובגולה איכא למיחש שמא מפסול נתעברה: **כופי.** אין מקפיד על קידושי כסף ושטר דלית ליה גזירה שוה דקיימה קיימה וכי מקדש חד מנסבא לאידך לפיכך כולן ספק ממזרים הם שמא נתקדשה אמו לאחר: **כי אמריתה.** רב יהודה מסיים למילתיה ואזל כי אמריתה להא שמעתא דרב אמר הלכה כר"א קמיה דשמואל אמר לי כו': **וכולן מותרין לבא זה בזה.** מי אמרת (ג) ספיקן בולדן מותר וכ"ש ספיקן בספיקן היינו דמשכחת ליה כולן מותרין זה בזה. כהנים לוים וישראלים מותרין זה בזה. לוי וישראלי חללי גירי וחרורי עבדים משוחררים מותרים זה בזה. גירי וחרורי ממזרי ונתיני שתוקי ואסופי מותרים זה בזה דקהל גרים לא איקרי קהל לפיכך ממזרים מותרים בהן. וכסדר הזה שנויים בקדושין (דף סט.): **ואם אמרת הלכה כר"א.** שאין ממזר מותר בשתוקי ולא שתוקי בשתוקי ולא שתוקי באסופי (א"כ לא משכחת לה כולהו מעורבים): **ג) גמיני.** גבעונים שנתגיירו בימי יהושע בערמה ויש בהן לד עבדות דכתיב (יהושע ט) ויתנם יהושע מוטבי עצים ושואבי מים לעדה: הלכתא

מי עביד רבנן תקנתא או לא. בעינן זו אליבא דרבנן ולא אליבא דר' מאיר ומכאן מדקדק בה"ג ובשאלתות דהא דאמר בפ' אע"פ (כתובות דף ס: ושם) דהלכה כר"מ בגזרותיו היינו דוקא בגזרותיו ולא בקנסותיו: **אי** כל היולדת בו'. כה"ג דייק ברפ"ב דכתובות (דף טז:) גבי כל הנשאת בתולה יש לה קול כו' ובפ' המפלת (נדה דף כט.) גבי כל היולדות מטנפות אבל בפרק ואלו טריפות (חולין דף נג.) גבי כל הדורס אין לפרנו נשמטת לא דייק אע"ג דכל לאו דוקא: **רוב** היולדת לט' בו'. וא"ת מה מועיל המתנת ג' חדשים משום הבחנה אמתי יכול לבא לידי ספק אם תנשא מיד ותלד לו' חדשים ויוס אחד או אפילו ג' ימים דיש להסתפק אם הוא בנו של ראשון ולא נקלט הזרע עד יום ג' או הוא בנו של שני דיולדת לשבעה יולדת למקוטעים וזהו תימה לומר שהא האשה צריכה להמתין ג' חדשים וג' ימים דלקמן משמע דג' חדשים דוקא דאמר חוץ מיום שמת בו ויום שנתארסה בו ואין לומר כיון דהמתינה ג' חדשים שריא לינשא ולא חיישינן שמא תלד משני לסוף ששה חדשים וכ' ימים או ג' דהמתינן ארובא דלט' ילדן וא"כ דהמתינן ארובא דלט' ילדן א"כ אפילו תוך ג' חדשים תנשא דהמתינן ארובא ואין צריך להמתין אלא חדש אחד ושוב אין ספק דאם תלד לסוף ט' ממיתת ראשון אין להסתפק שמא הוא מן' לאחרון דאזלינן בתר רוב נשים דלט' ילדן אלא ע"כ כל מקום שיכול לבא לידי ספק החמירו חכמים וי"ל דכ"כ לא היה משתהא הכרת העובר של ראשון עד שלש ימים מן השני: **וזו הואיל ולא הוכר.** תימה דאמאי לא מוקמינן לה בחזקת היתר לינס ולא יתחייב בחטאת תלוי ויהא נמי ולד שני כשר דהמוך מיעוט יולדת לשבעה אחזקה ואיתרע ליה רובא ונסמוך ארובא דעוברה ניכר לשלש ימיה דלעיל בפ' ד' אחין (דף ל:) משבינן לה חזקה גבי ספק קידושין ולקמן בפ' בתרא (דף קיט. ושם) אפילו היתה צרתה מעוברת משבינן לה בחזקת זקוקה וכ"ת דאיכא רובא אחריונא דרוב נשים מתעברות ויולדות לפיכך יש להחזיקה כמעוברת מן הראשון דאין סברא כלל לומר בנשים ששהו עם בעליהן כמה שנים ולא עיברו וממו בעליהם דרוב מעוברות ולקמן (דף קיט.) הוא דאמר לה גבי האשה שהלך בעלה וארתה למדינת הים: **ראשון** ראוי להיות כה"ג. והא דאמר בפ"ק דכתובות (דף יג: ושם) גבי עשר כהנים שפירש אחד מהן ובעל הולד שתוקי שנשתקין אותו מדין כהונה דבעינן זרעו מיוחס אחריו לקמן בפ' נושאין (דף ק:) פריך לה ומשני זרעו מיוחס אחריו דרבנן וכי גזור רבנן בזנות בנישואין לא גזור: **סבר** לה כרב דאמר הלכה כר' אלעזר. והא דפריך בעשרה יוחסין (קידושין דף עג. ושם) גבי הא דאמר רבא דבר תורה כו' שתוקי כשר אלא מעתה שתוקי שתוקי לא ישא לאו משום דלרבא שרי שתוקי בשתוקי אלא משום דגם אליבא דרבנן אמר רבא מילתיה דהתם להכי פריך דלרבנן נמי שתוקי שתוקי לא ישא:

[ב] באורתא אמר רבא הכי ובצפרא הדר ביה א"ל [ג] שריתו יהא רעוא דתשתרו אף תרבא הכא גבי מעוברת ומינקת חבירו הנשואה לכהן מאי מי עבוד רבנן תקנתא לכהן או לא אמר ליה [א] הכי השתא בשלמא התם כיון דאיכא רבנן דפליגי עליה דרשב"ג דאמרי אע"ג דלא שהא ולד מעליא הוי גבי אשת כהן כיון דלא אפשר עבדינן כרבנן אבל הכא כמאן נעביד אי כר' מאיר הא אמר יוציא ולא יחזיר עולמית ואי כרבנן האמרי בגט איתמר קדשה בתוך שלשה וברח פליגי בה רב אחא ורפרם חד אמר משמתינן ליה וחד אמר עירוקיה מסתייה הוה עובדא ואמר להו רפרם [ב] עירוקיה מסתייה: ספק בן תשע וכו': אמר ליה רבא לרב נחמן לימא הלך אחר רוב נשים ורוב נשים לתשעה ילדן אמר ליה נשי דידן לשבעה ילדן א"ל נשי דידכו הוו רובא דעלמא א"ל הכי קאמינא רוב נשים ילדן לתשעה ומיעוט לשבעה וכל היולדת לתשעה [ג] עוברה ניכר לשליש ימיה וזו הואיל ולא הוכר עוברה לשליש ימיה איתרע ליה רובא אי כל היולדת לתשעה עוברה ניכר לשליש ימיה הא מדלא הוכר לשליש ימיה עוברה ודאי בר שבעה לבתראה הוא אלא אימא רוב היולדת לתשעה עוברה ניכר לשליש ימיה ואי מדלא הוכר לשליש ימיה איתרע ליה רובא ת"ר [ד] ראשון ראוי להיות כהן גדול ושני ממזר מספק רבי אליעזר בן יעקב אומר [ה] אין ממזר מספק מאי קאמר אמר אביי הכי קאמר ראשון ראוי להיות כהן גדול ושני ספק ממזר ואסור בממזרת ר' אליעזר [ו] אומר אינו ספק ממזר אלא ודאי ממזר ומותר בממזרת רבא אמר [ז] הכי קאמר ראשון ראוי להיות כהן גדול ושני ממזר ודאי מספק ומותר בממזרת ורבי אליעזר בן יעקב אומר אין ודאי ממזר מספק אלא ספק ממזר ואסור בממזרת וקמיפלגי בדרבי אלעזר דתנן [ח] רבי אלעזר אומר [ט] ודאן בודאן מותר ודאן בספקן וספקן בודאן וספקן בספקן אסור [י] ואלו הן ספקן שתוקי ואסופי וכותי [יא] ואמר רב יהודה אמר רב הלכה כר' אלעזר כי אמריתה קמיה דשמואל אמר לי הלל שנה עשרה יוחסין עלו מבבל כהני לויי וישראלי חללי גירי חרורי ממזרי נתיני שתוקי ואסופי וכולן מותרין לבא זה בזה ואת אמרת הלכה כרבי אלעזר אביי סבר לה כשמואל דאמר הלכה כהלל ומוקי לה רבי אליעזר בן יעקב אליבא דהלכתא כי היכי דלא תקשי הלכתא אהלכתא רבא סבר לה כרב דאמר הלכה כר' אלעזר ומוקי לה לדרבי אליעזר בן יעקב אליבא דהלכתא כי היכי דלא תקשי הלכתא

עין משפט נר מצוה

ב א ב מיי' פי"ח מהל' גירושין הלכה כח סמג עשין נ טוש"ע אה"ע סימן יג סעיף יב:

בא ג מיי' פ"ח מהלכות יבום הלכה כג סמג לאוין קיז טוש"ע שם סימן ד סעיף כה וסימן קסד סעיף ו:

בב ד מיי' פט"ו מהל' איסורי ביאה הלכה כא סמג שם טוש"ע שם סימן ד סעיף כד:

בג ה מיי' שם וטוש"ע שם סעיף ו ו סעיף לא:

מוסף רש"י

באורתא אמר רבא הכי. כדקאמרת דאמת זו ואמת זו חולצת, **ובצפרא הדר ביה.** ואמר אמת כהן אינה חולצת (שבת קלו:). א"ל. כב מעבריא לרביעא. (שם: רב שרביא לרביעא לפי הגירסא בגמ' שם), שריתו. בלא חליצה ועכריתו אדרבן שמעון, **יהא רעוא דתשתרו אף תרבא.** דתשרון חלב בחליצה (שם). **ודאן בודאן מותר.** כגון ממזרים בנתינים (קדושין עד:). **ודאן בספיקן.** כגון ממזרי ונתיני בשתוקי ואסופי (שם). **ספיקן בודאן.** שתוקי ואסופי בממזרי ונתיני (שם). **ספיקן בספיקן.** שתוקי בשתוקים, אסופי באסופית אסופי בשתוקית (שם). **אסור.** שמא זה כשר וזה פסול (שם). **וכותי.** בגמ' מפרש מאי פריקייהו, וכותים אותם שהושיב שמריה בערי שומרון, כדמפיק (מלכים ב יז) ויגא מלך אשור מבבל ומכותה וגו' ועל שם שהכיאם מכותה נקראו כותים ונתייחסו מאימת הגירות כדכתיב (שם) ויהלם ה' בהם את האריות וגו' (קדושין שם). **הלל שנה.** משנה אחת בגריתא עשרה יוחסין כו' יכל האסורין שבהם מותרין לבא זה בזה (שם עה.).

מסורת הש"ס

א) שבת קלו:, ב) [ש"מ שריתוה], ג) [מהדורין פט.], ד) נקמן ק:, ה) פ"ח מיט פפק, ו) קדושין עד., ז) [שם עה.], ח) ל"ל אלעזר, ט) [ל"ל קודם ד"ה וכולן מותרין], י) [וע"ע תוס' ב"ק ל: סד"ה ותכמיס ותוס' ב"מ עב. ד"ה קונסין ותוס' ב"ב לד: ד"ה ותכ"מ ותוס' בכורות כח. ד"ה ר"מ ותוס' זבחים קד. ד"ה אמר ר"ע].

הגהות הב"ח

(א) גמ' ר' אליעזר בן יעקב אומר אינו ספק ממזר אלא ודאי: (ב) רש"י ד"ה ר' אליעזר בן יעקב אומר אין ממזר: (ג) ר"ח וכולן יכו' אי אמרת בשלמא ספקן:

תוס' חד מקמאי

דפיהקן ומה ד"ה (מותר) [נפל] הוא. עמד וקדשה בתוך ג' חדשים וברח פליגי רב אחא ורפרם חד אמר משמתין ליה עד שיוציאה בגט (ושמואל) [וחד אמר] ערקויי מסתייה דגלי דעתיה שאין דעתו לכנוסה עד אחר שלשה חדשים והלכא ערקויי מסתייה אבל לא ברח יוציא בגט אפי' קדשה ביום השלמת שלשה חדשים דקי"ל צריכה להמתין ג' חדשים חרן מיום שמת בו וחרן מיום שנתארסה בו. הרב אלפס כתב לאלמנת חבירו ולגרושת חבירו בתוך ג' חדשים משמע דהא אם קדש אלמנת אחיו (ו) לא איבעיא ג' חדשים אלא אמר ערקויי מסתייה והראב"ד כתב דה"ה אם קדש אשת אחיו דהא לא פסקא דמתני' אתמהא הא שמעתא:

(ו) נראה דל"ל בתוך ג' חדשים לא אמרינן דערוקיה מסתייה דהא אפסקא דמתניתין אתמר הא שמעתא.

יחודי בעלמא הוו מיחדי. ויש כאן פת בסלו כיון שאם היה רולה מיחמדא ולא חזיא דאי לא תימא הכי גם להתיחד הוה אסור כדאמר בפ"ק דכתובות (דף ד. ושם) גבי חתן אם פרסה אשתו נדה הוא ישן בין האנשים ואשתו ישנה בין הנשים ומשום נושא אשה במדינה אחרת נמי ליכא למיחש שאם היה מירע שבא עליה ונתעברה ממנו היה מוליכה עמו לעירו[3]:

וממון המוטל בספק חולקים. אפילו רבנן דסומכוס (ב"ק לה:) מודו הכא דלא שייך כאן המוציא מחבירו עליו הראיה שאין זה מוחזק יותר מזה והוי כמו הללו באין לירש והללו באין לירש דאמר במי שמת (ב"ב דף קנח:) דיחלוקו: **אמר** רבי אבא קם דינא. דוקא בתר דפלג אבל מקמי דפלג לא: **דאמר** ליה אי שתקת שתקת. פי' ולא תטול כלום ולא כמו שפירש בקונטר' מי שתקת ומוזלגא לך דהא קתני יקח לו דרך במאה מנה וכפ"ק דב"ק (דף ח.) גבי מכרן לאחד כולן נכנסו תחת הנעלים והוא אשה בזיבורית אע"פ שלקח עדיפא באחרונה משום מי שתקת כו' ולא מלי אמרה ליה לכי תהדר כיון שאין בא להפקיע מדינא ובחד דאתי מכח חד לא מלי למימר ומי לא מזגינא לארבעה דהא פשיטא כיון דלא אתי מכח ארבעה לא שבקינן ליה ואם תאמר ארבעה דאתו מכח חד ליהדר ההוא חד דמי קנרה וי"ל דמלי אמר ליה לא מכרתי אלא מה שיש לי בה:

הוי

הלכתא אהלכתא אמר אביי מנא אמינא לה דכל ספיקא לר' אליעזר בן יעקב כודאי משוי ליה דתניא [6]ר' אליעזר בן יעקב אומר [7]הרי שבא על נשים הרבה ואין יודע על איזהו מהן בא וכן היא שבאו עליה אנשים הרבה ואינה יודעת מאיזה מהן קבלה נמצא אב נושא את בתו ואח נושא את אחותו [8]ונתמלא כל העולם כולו ממזרין ועל זה נאמר [9]ומלאה הארץ זמה ורבא אמר לך הכי קאמר [10]זו מה היא יתר על כן אמר ר' אליעזר בן יעקב [11]לא ישא אדם אשה במדינה זו וילך וישא אשה במדינה אחרת שמא יזדווגו זה לזה ונמצא אח נושא את אחותו איני והא [12]רב כי איקלע לדרדשיר [מכריז] ואמר מאן הויא ליומא ורב נחמן כי איקלע לשבנציב [מכריז] ואמר מאן הויא ליומא [13]שאני רבנן דפקיע שמייהו והאמר רבא [14]תבעוה לינשא ונתפייסה צריכה לישב שבעה נקיים רבנן שלוחייהו הוו משדרי ומודעי להו ואיבעית אימא לרבנן יחודי בעלמא הוא דמיחדי להו דאמר מר [15]אינו דומה מי שיש לו פת בסלו למי שאין לו פת בסלו תנא רבי אליעזר בן יעקב אומר [16]לא ישא אדם [17]אשתו [18]ודעתו לגרשה משום שנאמר [2]אל תחרש על רעך רעה והוא יושב לבטח אתך: ספק ויבם שבאו לחלוק בנכסי מיתנא ספק אמר אנא בר מיתנא הוא ונכסי דידי הוא ויבם אמר את בראי דידי את ולית לך ולא מידי בנכסי [19]הוי ממון המוטל בספק וממון המוטל בספק חולקין [20]ספק ובני יבם שבאו לחלוק בנכסי מיתנא ספק אמר ההוא גברא בר מיתנא הוא ונכסי דידי הוא בני יבם אמרי את אחינו את ומנתא הוא דאית לך בהדן סבור רבנן קמיה דרב משרשיא למימר מתניתין היא דתנן [21]הוא אינו יורש אותם והם יורשין אותו והכא איפכא התם אמרי ליה אייתי ראיה ושקול הכא אמר להו אייתו ראיה ושקולו אמר להו רב משרשיא מי דמי התם אינהו ודאי ואיהו ספק הכא אידי ואידי ספק אלא אי דמיא למתני' [להא] דמיא לספק ובני יבם שבאו לחלוק בנכסי יבם גופיה דהתם אמרי ליה אייתי ראיה דאחונא את ושקול ספק ובני יבם שבאו לחלוק בנכסי יבם לבתר דפלג יבם בנכסי מיתנא בני יבם אמרי אייתי ראיה דאחונא את ושקול אמר להו ספק מה נפשייכו אי אחוכון אנא הבו לי מנתא בהדייכו ואי בר מיתנא אנא הבו לי פלגא דפלג אבוכון בהדאי ר' אבא אמר [22]רב קם דינא ר' ירמיה אמר הדר דינא לימא בפלוגתא דאדמון ורבנן קמיפלגי דתנן [23]מי שהלך למדינת הים ואבדה לו דרך שדהו אדמון אמר ילך בקצרה וחכ"א יקח לו דרך במאה מנה או יפרח באויר והוינן בה לרבנן [24]שפיר קאמר אדמון ואמר רב יהודה אמר רב הכא במאי עסקינן [25]כגון שהקיפוה ארבעה בני אדם מארבע רוחות א"ה מ"מ דאדמון ואמר רבא [26]בארבעה דאתו מכח ארבעה וארבעה דאתו מכח חד כולי עלמא לא פליגי דמצו מדחי ליה כי פליגי בחד דאתי מכח ארבעה אדמון סבר מצי א"ל מכל מקום דרכי גבך הוא ורבנן סברי דא"ל [27]אי שתקת שתקת ואי לא מהדרנא שטרא למרייהו ולא מצית לאשתעויי דינא בהדייהו לימא ר' אבא דאמר כרבנן ור' ירמיה דאמר כאדמון אמר לך ר' אבא אנא דאמרי אפילו כאדמון עד כאן לא קאמר אדמון התם אלא משום דא"ל ממה נפשך דרכי

שפיר קאמר אדמון. דקסלקא דעתא שהקיפו אדם אחד מכל רוחותיו דאמר אורחיה גניבה הוא: **דאתו מכח ארבעה.** שארבעה אנשים מכרוס לאלו: **אי שתקת שתקת.** ולא אעלה עליך בדמים יקרים: דרכי

הלכתא אהלכתא. דקיימא לן משנת ר"א ב"י קב ונקי במסכת גיטין (דף מז.): **קבלה.** נתעברה: **ונתמלא כל העולם כולו ממזרים.** מספק קרו להו ממזרים: **זו מה היא.** לשון ספק: **יתר על כן.** דאפי' הכא דע"י נישואין הוה והדבר מפורסם גזר ר"א בן יעקב: **מאן הויא ליומא.** מי תפלה ליגשא ליומיס שאתעבר כאן: **דפקיעי.** כ"ע בשמייהו וקורלאין לבתו על שמו ואם יבא בנו ממקום אחר ישמע שהיא בת אביו ויפרוש: **שבעה נקיים.** שמא מחמת חימוד פרסה נדה בשעה שנתפייסה: **שלוחייהו הוו משדרי.** שבעה יומי קודם ביאתן: **ממון המוטל בספק.** שאין זה מוחזק (א) בזה יותר מזה דאם זה בן המת אין ליבם בהן כלום ואם בן היבם הוא אין לו בהן כלום הלכך אין כאן מוליא מחברו להטיל עליו הראיה: **ספק ובני יבם.** הספק מוחזק בהן ביותר דממה נפשך אית ליה זכיה בגווייהו אבל בני יבם שמא אין להם חלק בהם שזה בן ראשון הוא וכולה שלו ומשום הכי סבור רבנן למימר היינו מתניתין בפ' נושאין על האנוסה (ב) דתקתי ספק בן תשעה לראשון ספק בן שבעה לאחרון הוא לא יורש אותן לא זה ולא זה דבני ראשון מדמו ליה אבל בני אחרון ובני אחרון אבל בני ראשון והם יורשים אותו בין שניהם: **והכא אמרינן איפכא.** דהוא מוחזק יותר דהתם נהכי מדמו ליה דאמרי ליה אייתי ראיה דאמרי ליה דאחונא את ושקול ונמי אמר להו הא אייתו ראיה דאחונא דאחוכון אנא ושקולו: **מי דמי התם אינהו ודאי.** שהן יודעין מכח מי הן באין לירש: **אידי ואידי ספיקא נינהו.** שאפילו הספק אין טוען טענת ודאי ואינו יודע מכח מי הוא בא לירש: **בנכסי יבם גופיה.** התם מיתוקמא מתניתין דהוא לא יורש אותן דאמרי ליה אייתי ראיה ושקול אבל בהכיא לעניין שניהם ספק. ונראה בעיני דהכיא מנתא דקמודו ליה שקול ואידך הוי ממון המוטל בספק וחולקין הוא נוטל חצי וכן כולן חצי: **לבתר דפלג יבם.** עם ספק בנכסי מיתנא דדאמרן לעיל דחולקין: **אי אחוכון אנא הבו לי מנתא גבייכו.** ואי משום דשקלי אנא פלגא בנכסי מיתנא מהדרנא לכו הוהא פלגא ונחלוק הכל בשוה בין נכסי הראשון בין נכסי האחרון וכגון שהיו נכסי היבם מרובין ואביו (ג) מוועטין: **קם דינא.** אחר שנעשה דין בנכסי המת אין זה יכול לחזור ולערער עליהם ומה שהוא שולל בנכסי היבם אמרי ליה אייתי ראיה: **הדר דינא.** ומהדרי ליה פלגא דנכסי מיתנא או פלגא כולהו נכסי בשוה: **ואבדה דרך שדהו.** שהיתה שדהו מוקפת משדות אחרים והיה לו דרך על אחת מן הרוחות ואבדה ששכחו על איזה מן הרוחות היתה: **ילך בקצרה.** יתנו ביניהם דרך קצרה ולקמן מפרש לה: **ארבעה בני אדם.** דכל חד הוא: **דאתו מכח ארבעה.** שארבעה אנשים מכרוס לאלו: **אי שתקת שתקת.** ולא אעלה עליך בדמים יקרים: דרכי

ילך בקצרה. על כרחם יטול דרך לשדהו אבל דרך קצרה יבריח לו, אלא ירבה ליטול (שם). שפיר קאמר אדמון. דקס"ל כשארבעת השדות שסביביתו של אדם אחד הן, דממה נפשך אורחיה גניבה הוא (שם). שהקיפוה ארבעה בני אדם. דכל חד וחד מדמי ליה לדרכך לאו נגאי הוא (שם). וארבעה דאתו מכח חד. שלקחוה מאיש אחד אחר שהלך זה (שם). אי שתקת שתקת. ואחזיל נגך כשתקנה הלרך ממני (שם).

עין משפט נר מצוה

כב א מיי' פט"ו מהל' אישות ביאה הלכה טו:

כה ב ג מיי' פכ"ח מה הלכה כט ומיי' פכ"ח מה הלכה כט ומיי' פ"ח מה הלכה ט ומיי' פ"ח מה הלכה ז ומיי' פ"ח מה הלכה ד ומיי' פ"ח מה הלכה ו ומיי' פ"ח מה הלכה ה ומיי' פ"ח מה הלכה ח ומיי' פ"ח מה הלכה ט ומיי' פ"ח מה הלכה ז